

Materiál pro přípravu na testy studijních předpokladů pro program celoživotního vzdělávání Učitelství odborných předmětů

1. **Pocit nelibosti, nechuti či odporu s tendencí vyhnout se něčemu/někomu nepříjemnému, se nazývá:**
 - a) afekt
 - b) hysterie
 - c) averze
 - d) agrese

2. **Jakmile je člověku zabráněno dosáhnout cíle jeho snažení a na cestě k cíli se nachází překážka, jedná se o:**
 - a) deprivaci
 - b) trauma
 - c) frustraci
 - d) depresi

3. **Pojem „apatie“ se používá pro označení:**
 - a) nedostatku či nepřítomnosti citového zájmu o okolí
 - b) neschopnosti zapamatovat si příkaz
 - c) nadbytku duševních pohnutek
 - d) neschopnosti koncentrovat pozornost

4. **Vyberte výraz, který neoznačuje typy lidí podle typologie Ernsta Kretschmera:**
 - a) astenický typ
 - b) pyknický typ
 - c) dysplastický typ
 - d) atletický typ

5. **Psychologický směr, který zdůrazňuje psychické jevy a schopnosti, které údajně nejsou vázány na materiální nositele a který se zabývá transcendentními nebo spirituálními aspekty lidské zkušenosti, se nazývá:**
 - a) hlubinná psychologie
 - b) forenzní psychologie
 - c) strukturální psychologie
 - d) transpersonální psychologie

6. **Doplňte větu: Asertivita je především:**
 - a) schopnost prosazovat vlastní názor, stanovisko, nebo zájem
 - b) výchova o vzdělávání dospělých
 - c) teorie o rozdílnosti vzdělávání žen a mužů
 - d) chování, které záměrně ubližuje, omezuje svobodu či poškozují jiné osoby nebo věci

- 7. Z níže uvedených charakteristik vyberte tu, která charakterizuje primární skupinu.**
- Skupina, ve které se jedinci angažují celou svou osobností a vytváří s ostatními silné vazby.
 - Skupina, s níž se jedinec porovnává.
 - Skupina, kde jedinec plní především předepsané role.
 - Skupina, která má více než 20 členů.
- 8. Psychologický směr nazvaný psychoanalýza je spojen s jedním jménem z níže uvedených. Vyberte jméno člověka, který je považován za zakladatele psychoanalýzy.**
- Viktor Frankl
 - Sigmund Freud
 - Abraham Maslow
 - Carl Gustav Jung
- 9. Doplněte. V psychoanalýze označuje výraz „projekce“:**
- situaci, kdy frustrovaná osoba zlehčuje, znevažuje situaci nebo nedosažený cíl
 - stav, kdy si frustrovaná osoba v mysli představuje překonání překážky, která stojí v cestě k dosažení cíle
 - obraný mechanismus neuvědomovaného přenášení osobních přání, motivů a pocitů na jiné osoby
 - snahu frustrované osoby vyhnout se překážce na cestě k cíli a obejít ji méně náročným způsobem
- 10. Doplněte. Mezi druhy emocí nepatří:**
- vášeň
 - amoky
 - nálady
 - hněv
- 11. Mánie se projevuje:**
- změnami nálad, euforičností, přehnanou sebedůvěrou, hovorností
 - potřebou spánku, nedostatkem energie, sníženou citlivostí a motorikou
 - zodpovědností, radostí, podrobností, dráždivostí, posedlostí
 - nespolehlivostí, přísností, uzavřeností, podnikavostí, přeháněním
- 12. Z čeho má jedinec chorobný strach, jestliže trpí fonofobií?**
- z cizích zvuků
 - z mluvení při koktavosti
 - z otevřených prostor
 - z cizích lidí

13. Alkoholická psychóza provázená poruchou vědomí, halucinacemi či optickými přeludy, třesem apod. se nazývá:

- a) delirium tremens
- b) psychóza
- c) hysterie
- d) déja vu

14. Klaustrofobie znamená strach:

- a) z výšky
- b) z politiky
- c) z fyzického násilí
- d) z uzavřených prostor

15. Vyberte nepravdivé tvrzení.

- a) Charakter je ovlivňován temperamentem člověka a jeho schopnostmi.
- b) Charakter je souhrnem psychickým vlastností osobnosti.
- c) Charakter jedince se projevuje v cílech, které si klade a v prostředcích, které využívá k jejich dosažení.
- d) Charakter je vrozený a v průběhu života jedince se nemění.

16. Vyberte pojem, který odpovídá této definici: „Soubor očekávání na chování a prožívání daného jedince ze strany skupiny (okolí, společnost), které je spjato s jeho současnou pozicí (postavením) v příslušné skupině“:

- a) sociální role
- b) sociální self
- c) sociální status
- d) sociální aktér

17. Matrilineární rodina je rodina, v níž:

- a) status, majetek, jméno, privilegia se dědí v mateřské linii
- b) status, majetek, jméno, privilegia se dědí v otcovské linii
- c) všichni členové rodiny náleží k jednomu matričnímu obvodu
- d) mladá rodina bydlí u rodičů ze strany muže

18. Pavel rád vyhledává společnost, mezi přáteli je oblíben, říká o sobě, že je společenský. Když je sám, sleduje dobrodružné filmy. Nejlépe vystihuje typ této osobnosti označení:

- a) introvert
- b) sociopat
- c) flegmatik
- d) sangvinik

19. Pojem sociální stratifikace se označuje:

- a) hierarchické uspořádání sociálního systému
- b) vládu bohaté vrstvy společnosti
- c) napětí mezi elitami a nižšími vrstvami
- d) období prudkých změn ve společnosti

20. Který z uvedených psychických jevů je nejvíce ovlivnitelný výchovou a působením společnosti?

- a) temperament člověka
- b) inteligence člověka
- c) charakterové vlastnosti člověka
- d) emoce člověka

21. Co označuje pojem „gender studies“?

- a) studium postavení žen ve společnosti
- b) studium postavení starých lidí ve společnosti
- c) studium rolí žen a mužů ve společnosti
- d) studium rolí pouze žen ve společnosti

22. Co tvoří tzv. nukleární rodinu?

- a) muž, žena a jejich děti
- b) rodiče, jejich děti a prarodiče
- c) rodiče, jejich děti, rodiče, tety, strýce
- d) rodiče, jejich děti, rodiče, tety, strýce, bratrance a sestřenice

23. Abraham Maslow vytvořil pyramidu potřeb. Které potřeby jsou na vrcholu?

- a) fyziologické
- b) seberealizace
- c) sociální jistoty
- d) bezpečí

24. Která z charakteristik odpovídá charakteristice termínu „vlohy“?

- a) Vnitřní podmínky získané dědičně či vrozeně, tvořící základ rozvoje osobnosti.
- b) Psychické vlastnosti, které jsou základem pro vytváření změn probíhajících na základě učení.
- c) Vyšší míra nadání, u níž hovoříme o tzv. sdružení podobných schopností.
- d) Míra schopností vyznačující se velkou dávkou aktivity.

25. Jak se podle Eugena Bleulera nazývá porucha, kdy převládá vnitřní snový život nad vědomým vztahem k vnějšímu světu a myšlení postiženého je zaměřeno pouze na osobní potřeby a přání?
- maniodeprese
 - neuróza
 - mánie
 - autismus
26. Vyberte pojem, který neoznačuje obranný mechanismus v psychoanalýze.
- racionalizace
 - potlačení
 - projekce
 - idealizace
27. Jak definoval Ivan Petrovič Pavlov instinkt?
- Jedná se o řetěz podmíněných reflexů, který vede k ustáleným způsobům jednání.
 - Jedná se o soustavu nepodmíněných reflexů, které nejsou vrozené, ale dochází k postupnému naučení během života.
 - Jedná se o podmíněný reflex získaný v průběhu života prostřednictvím zkušeností.
 - Jedná se o složitý řetězový nepodmíněný reflex, který probíhá stále ve stejném pořadí.
28. Jak se nazývá psychologický směr, který se zabývá způsobem vytváření tzv. „vnitřních obrazů“ vnějšího světa, ve kterém žijeme?
- kognitivní psychologie
 - psychologie osobnosti
 - srovnávací psychologie
 - sociální psychologie
29. Neuróza, při níž afektivní složky psychiky převažují nad složkami racionálními, projevuje se egocentrismem, teatrálností, okázalostí či labilitou nálad, se nazývá:
- hysterie
 - anomie
 - panika
 - obsese
30. Vyberte pojem, který se nejméně hodí k ostatním: potřeby, ideály, ambice, emoce, pudy, motivy, aspirace:
- ideály
 - aspirace
 - pudy
 - emoce

31. Psychoterapie, která je založená na využívání principů učení k získání žádoucích reakcí a vzorců chování místo nežádoucích, se nazývá:

- a) holotropní terapie
- b) behaviorální terapie
- c) kognitivní terapie
- d) implozivní terapie

32. Vyberte nepravdivou charakteristiku citů.

- a) City jsou sklerotické.
- b) City jsou předmětné.
- c) City jsou polární.
- d) City jsou spontánní.

33. Jestliže někoho označíme přídavným jménem „servilní“, tvrdíme o něm, že je:

- a) podlézavý, bezpáteří, snažící se zavděčit
- b) citlivý, vnímavý
- c) stařecký, vetchý, předčasně zestárlý
- d) charakterově pevný

34. Vyberte, která z variant neoznačuje charakteristiku superega:

- a) část osobnosti, kde probíhá sebezpozorování, sebekritika, další reflexe
- b) obsahuje výsledky introjekce rodičů
- c) soubor vnitřních, subjektivních zážitků, uložený v nevědomí
- d) obsahuje nevědomé prvky, příkazy a tvrzení, které jsou odvozeny z jedincovy minulosti

35. Poruchu, vyznačující se nutkavou potřebou opakovaně se zabývat mimovolnými myšlenkami či představami obvykle nesmyslného nebo násilného rázu, nazýváme:

- a) disociální porucha osobnosti
- b) obsedantně-kompulzivní porucha
- c) posttraumatická porucha
- d) fobická úzkostná porucha

36. Na čem je založena humanistická terapie?

- a) zaměřuje se na změnu chování společensky nepřizpůsobivých osob
- b) lidské schopnosti a možnost osobnostního rozvoje bere jako přirozenost, kterou není potřeba se zabývat
- c) zaměřuje se na integraci filozofických a systémově teoretických poznatků
- d) zdůrazňuje lidskou jedinečnost, úctu k člověku, zájem o jeho každodenní starosti

37. Tento psychologický směr je založený na přesvědčení o rozhodujícím vlivu sexuálního pudu na vývoj jedince. O jaký směr se jedná a s jakým jménem je spojen?

- a) strukturální psychologie, Claude Lévi-Strauss
- b) fyziologická psychologie, Hermann Ludwig Ferdinand von Helmholtz
- c) psychoanalýza, Sigmund Freud
- d) topologická psychologie, Kurt Lewin

38. Strukturu osobnosti netvoří:

- a) temperament
- b) nálady
- c) rysy
- d) schopnosti

39. Pojem vloha obvykle označuje:

- a) vrozenou schopnost dětské představivosti, která se s postupem věku u většiny lidí vyvíjí
- b) získaný soubor schopností, který jedinci umožňuje v určité oblasti dosáhnout nadprůměrných výsledků
- c) získanou schopnost vyrovnávat se s většinou problémů, která do značné míry souvisí s inteligencí jedince
- d) vrozené skupiny dispozic nebo schopnosti, které jedinci umožňují dosáhnout mimořádných znalostí či dovedností.

40. Vyberte variantu, která neoznačuje myšlenkovou operaci:

- a) analýza
- b) generalizace
- c) regrese
- d) třídění

41. Co označuje pojem identifikace?

- a) proces, během něhož se dítě učí rozpoznávat předměty a osoby ve svém okolí
- b) myšlenkovou tvorbu abstraktních objektů
- c) proces vytváření závěrů ze získaných výzkumných údajů
- d) nevědomý pochod, při němž se člověk ztotožňuje s jedincem nebo skupinou, která mu imponuje

42. Jak se projevuje maniodeprese?

- a) střídáním sebevražedných sklonnů, přechody ze stavu vzrušení do stavu hlubokého zármutku
- b) změnou nálady či efektivity doprovázenou změnou aktivity organického původu
- c) střídáním nálad, únavou, závratěmi, bolestmi
- d) střídáním fáze agresivní a manické

43. Který temperamentní model odpovídá charakteristice „stabilní introvert“?

- a) choleric
- b) sangvinik
- c) flegmatik
- d) melancholik

44. Stresová reakce má typický časový průběh. Které tři fáze stresu (ve správném pořadí) jej představují?

- a) nadšení, stagnace, frustrace
- b) obrana, alarm, smrt
- c) poplach, obrana, vyčerpání
- d) popření, kompenzace, izolace

45. Jaké věkové rozmezí je typické pro adolescenty?

- a) od 12 do 15 let
- b) od 15 do 20 let
- c) do 20 do 30 let
- d) od 35 do 45 let

46. Bariéry komunikace jsou překážky, které se do tohoto procesu dostávají. Mezi tzv. vnitřní bariéry mimo jiné patří:

- a) nevhodné vyučovací prostory
- b) vizuální rozptylování
- c) nevhodné pracovní podmínky
- d) neschopnost naslouchat

47. Které české slovo nejlépe vystihuje význam slova „interiorizace“?

- a) Chování se podle norem a pravidel a očekávání takového chování od druhých.
- b) Člověk poznává normy a pravidla skupiny a osvojuje si je, přijme je.
- c) Začleňování člověka do společnosti, člověk si ověřuje postoje a získává sociální dovednosti a návyky, zastává sociální role.
- d) Vnímání druhého člověka, jak vypadá, zařazení do skupiny, kam nepatří.

48. Jak byste nejlépe charakterizovali „temperament“?

- a) Míra schopností, které umožní člověku naučit se dobře nějakou činností.
- b) Soubor vlastností s „morálním významem“, které jsou výrazně závislé na vnějších faktorech.
- c) Anatomicko-fyziologické zvláštnosti nervového systému, na jejichž základě a ve spojení s působením prostředí dochází k rozvoji schopností a dalších vlastností.
- d) Soubor vlastností projevující se jak v chování člověka, tak v jeho prožívání, nelze je zásadně změnit.

49. Věta „Opakované, ustálené a zautomatizované způsoby jednání člověka v určité situaci“ nejlépe popisuje:

- a) návyky
- b) zájmy
- c) hodnoty
- d) postoje

50. Uvedte správné pořadí fází syndromu vyhoření.

- a) intervence, nadšení, stagnace, frustrace, apatie
- b) nadšení, stagnace, frustrace, apatie, intervence
- c) nadšení, frustrace, apatie, intervence, stagnace
- d) nadšení, stagnace, apatie, intervence, frustrace

51. Autorem hierarchie potřeb stoupajících od základních biologických až po potřeby složitější je:

- a) Carl Gustav Jung
- b) Abraham Maslow
- c) Hans Jürgen Eysenck
- d) Robert F. Peck

52. Autorem rozdělení temperamentu na introvertní a extravertní osobnost je:

- a) Carl Gustav Jung
- b) Abraham Maslow
- c) Hans Jürgen Eysenck
- d) Robert F. Peck

53. Které tvrzení nejlépe vystihuje význam slova „exteriorizace“?

- a) Člověk poznává normy a pravidla skupiny a osvojuje si je, přijme je.
- b) Chování se podle norem a pravidel a očekávání takového chování od druhých.
- c) Začleňování člověka do společnosti, člověk si ověřuje postoje a získává sociální dovednosti a návyky, zastává sociální role.
- d) Vnímání druhého člověka, jak vypadá, zařazení do skupiny, kam nepatří.

54. Jak byste nejlépe charakterizovali „vlohy“?

- a) Míra schopností, které umožní člověku naučit se dobře nějakou činností.
- b) Soubor vlastností s „morálním významem“, které jsou výrazně závislé na vnějších faktorech.
- c) Anatomicko-fyziologické zvláštnosti nervového systému, na jejichž základě a ve spojení s působením prostředí dochází k rozvoji schopností a dalších vlastností.
- d) Soubor vlastností projevující se jak v chování člověka, tak v jeho prožívání, nelze je zásadně změnit.

55. Který temperamentní model odpovídá charakteristice „stabilní extrovert“?

- a) choleric
- b) sangvinik
- c) flegmatik
- d) melancholik

56. Vznikla v roce 1891 jako obor, který se zabývá studiem vlivů sociálních faktorů na psychiku jedince. Zaměřuje se především na sociální interakce, role, postoje, dynamiku sociálních skupin atd. O který obor se jedná?

- a) sociální psychologie
- b) symbiotická psychologie
- c) sociobiologie
- d) srovnávací psychologie

57. Alfred Adler (1870-1934) nebyl:

- a) rakouským psychiatrem
- b) psychologem zabývajícím se napoleonským komplexem
- c) zakladatelem individuální psychologie
- d) osobností, která působila ve Spojených státech amerických

58. Obranný mechanismus spočívající v náhradní tvorbě či přeměně potlačených afektů v tělesné příznaky se v psychoanalýze nazývá:

- a) exkluze
- b) konverze
- c) potlačení
- d) konvulze

59. Která z následujících definic nejlépe charakterizuje pojem rituál?

- a) jedná se o určitý sled slov nebo činů, které vedou k uskutečnění daného cíle
- b) rituál označuje určitý typ bohoslužby v nekřesťanských náboženstvích, u kterého není přesně stanoven postup
- c) rituál je jediným kontrolním mechanismem v primitivních společnostech
- d) jedná se o náboženský obřad, který zahrnuje přinášení obětí bohům

60. Který psychický proces nepatří mezi paměťové psychické procesy?

- a) vzpomínání
- b) uchování
- c) vybavení
- d) zapamatování

61. V jakém případě lze mluvit o konfliktu z psychologického hlediska?

- a) v případě, kdy dochází ke střetávání protichůdných tendencí
- b) v případě, kdy se setkají dva jedinci s odlišnými názory
- c) v případě, kdy dochází ke sporu mezi psychickými procesy jedince
- d) v případě, kdy vznikne nesrovnalost mezi potřebami dvou jedinců

62. Napodobování je především:

- a) schopnost člověka poučit se ze svých chyb a vyvarovat se jejich opakování
- b) způsob, jak lze rozvíjet svou osobnost
- c) důležitou formou sociálního učení
- d) možnost, jak může jedinec reprodukovat zkušenosti rodičů

63. Porucha, při níž je IQ postižených, kteří mají potíže s mluvením, v rozmezí 50-69 bodů, přičemž ovšem mohou dosáhnout samostatnosti v osobní péči a naučit se jednoduché rukodělné práce, se nazývá:

- a) lehká mentální retardace
- b) středně těžká mentální retardace
- c) idiocie
- d) imbecilita

64. Čím se vyznačuje intuitivní myšlení?

- a) úsudkem vyvozuje obecný závěr z konkrétních faktů, premis
- b) jednotlivé části procesu myšlení se nedostávají do podvědomí a jeho závěry se objevují náhle v podobě nápadu či vnuknutí
- c) praktické myšlení, které se zaměřuje především na organizování činnosti
- d) jedná se o myšlení užívané v řešení úkolů vyžadujících pochopení situace

65. Vyberte nepravdivý výrok.

- a) puberta je období přeměny dítěte na biologicky zralého dospělého jedince
- b) v průběhu puberty dochází k pohlavnímu dospívání
- c) puberta probíhá především mezi 12. a 15. rokem
- d) puberta začíná s vývojem primárních pohlavních znaků

66. Sugestibilita je:

- a) snaha vnutit svému okolí vlastní názory
- b) schopnost jedince nekriticky přijímat myšlenky jiné osoby
- c) nutnost jedince vzdát se svého názoru, v případě uvědomění si neschopnosti tento názor prosadit.
- d) schopnost kriticky zhodnotit vlastní názory a konfrontovat je s názory ostatních

67. Jaký je rozdíl mezi introspekci a extrospekci?

- Introspekce je pozorování vnějších projevů člověku, zatímco extrospekce představuje pozorování vlastních vnitřních psychických jevů.
- Introspekce představuje metodu založenou na obsahové analýze určitých témat objevujících se v masmédiích, zatímco extrospekce je formou experimentu.
- Introspekce je pozorování vlastních vnitřních psychických jevů, zatímco extrospekce je sledování a popis vlastních vnějších projevů (např. pomocí záznamové techniky).
- Introspekce spočívá v pozorování vlastních vnitřních psychických jevů, zatímco extrospekci pozorujeme vnější projevy druhých lidí v přirozených či speciálně upravených situacích.

68. Co je sociometrie?

- vědecká metoda, která se využívá k analýze obsahu sdělení či psaných dokumentů
- jedna z metod využívaných v psychologii, spočívá ve studiu dosažené úrovně vývoje jedince
- výzkumná metoda, jež zjišťuje analyzuje vztahy mezi členy malých skupin na základě preferenčních voleb
- samostatná vědecká disciplína, která se coby aplikovaná věda řadí do oblasti sociologie i psychologie

69. Které tvrzení o behaviorismu je pravdivé?

- Behavioristický přístup je založen na studiu chování i prožívání.
- Behaviorismus redukuje psychologické bádání pouze na oblast niterných, subjektivních projevů psychického života, základní výzkumnou metodou je introspekce.
- Předmětem výzkumu behaviorismu je chování člověka chápané jako reakce na podněty, behaviorismus přeceňuje výchovu a neuznává vrozené psychické dispozice.
- Behaviorismus představuje přírodovědecký přístup ke zkoumání lidské psychiky, zaměřuje se na pozorovatelné a měřitelné projevy psychického života, tedy na chování, přiznává klíčový vliv vrozeným psychickým dispozicím jedince a podceňuje roli výchovy.

70. Co je to receptor a jak se nazývá děj, při kterém dochází k vedení vzruchu z receptoru na efektor?

- orgán, jímž nervová soustava přijímá vnější i vnitřní podněty za prostředí, děj se nazývá receptorový oblouk
- přijímač, kterým nervová soustava přijímá podněty z vnějšího a vnitřního prostředí, děj se nazývá reflexní oblouk
- senzor, jehož pomocí vysílá nervová soustava signály do vnitřního i vnějšího prostředí, děj se nazývá neuronová dráha
- orgán, který na rozdíl od neuronu, jenž přijímá podněty z vnitřního prostředí, přijímá podněty výhradně z vnějšího prostředí, děj se nazývá efektorový oblouk

71. Jak lze charakterizovat dendrity?

- jako odstředivá vlákna neuronů
- jako skupinu neurotransmiterů, které blokují u jedinců vnímání bolesti

- c) jako dostředivá vlákna, jimiž jsou přiváděny vzruchy do neuronů
- d) jako soubory nervových buněk, které mají význam pro řízení hybnosti

72. Co jsou to synapse?

- a) odstředivá vlákna, která vedou vzruchy z neuronů do efektorů
- b) smyslové orgány, jež přenáší vzruchy do centrální nervové soustavy
- c) chemické přenašeče, které umožňují šíření vzruchu dál na ostatní neurony
- d) místa spojení neuronů, v nichž se vzruchy převádí z jednoho nervového vlákna na druhé

73. Co není součástí centrální nervové soustavy?

- a) mícha
- b) střední mozek
- c) prodloužená mícha
- d) svazky nervových vláken, jež vedou od těl buněk uložených v centrální nervové soustavě

74. Co je to mozková kůra a v čem spočívá její význam?

- a) obal hypotalamu, produkuje hormony
- b) povrch koncového neboli velkého mozku, je centrum regulace rovnováhy
- c) obal prodloužené míchy, jsou v ní centra kontroly dýchání spánku nebo krevního oběhu
- d) povrch koncového mozku, formuje se v ní vědomá činnost, nachází se zde centra smyslového vnímání, pohybu nebo řeči

75. V čem spočívá lateralita mozkových hemisfér?

- a) v jejich umístění v rámci celého mozku, kde vytváří tři na sebe navazující mozkové laloky
- b) ve vyřazení jedné z mozkových hemisfér z činnosti a jejím nahrazení druhou hemisférou
- c) ve funkční dominanci jedné z mozkových hemisfér (projevující se např. motorickým praváctvím či leváctvím)
- d) v tom, která z mozkových hemisfér funkčně dominuje nad druhou, lateralita se projevuje poruchami spánku atd.

76. Který ze systémů produkuje v těle hormony?

- a) dýchací systém (např. plíce)
- b) smyslový systém (např. střední ucho)
- c) endokrinní systém (žlázy s vnitřní sekrecí)
- d) vylučovací systém (zvláště močový měchýř)

77. Čím je řízen endokrinní systém?

- a) hypofýzou
- b) štítnou žlázou

- c) hypotalamem
- d) příštitnými tělísky

78. Který z psychických jevů nepatří mezi psychické procesy?

- a) paměť
- b) vědomí
- c) myšlení
- d) vnímání

79. Jak lze z psychologického hlediska charakterizovat vnímání?

- a) jako psychický proces, který zachycuje to, co aktuálně působí na smyslové orgány
- b) jako soubor procesů, jež umožňují osvojení informací, jejich uchování a vybavení
- c) jako psychické děje, které se uskutečňují v mysli, pokud jsou určité podněty zpracovány intelektem a vůlí jedince
- d) jako psychický proces, během něhož se vytváří relativně nové představy, jeho základem jsou vždy zkušenosti, vjemy a paměťové představy, které jsou však často pozměněné

80. Jak lze charakterizovat počitek?

- a) jako obraz předmětu coby celku, tedy jako výsledek vnímání
- b) jako obraz vnímaného předmětu, složený z jednotlivých vjemů
- c) jako obraz některého dílčího znaku vnímaného předmětu (např. barvy, vůně)
- d) jako názorný obraz něčeho, co v daném okamžiku nepůsobí na naše smyslové orgány, vždy se zakládá na minulém vnímání.

81. Ve které z možností jsou uvedeny tři základní procesy vnímání?

- a) odlišování objektů, určování vzdálenosti a určování pohybu
- b) sdružování objektů, určování blízkosti a určování podobnosti
- c) odlišování objektů, určování hloubky ostroty a určování pohybu
- d) určování figury a pozadí, určování vzdálenosti a určování rychlosti pohybu

82. Jaký je rozdíl mezi iluzí a halucinací?

- a) Iluze je vjem bez reálného podnětu, zatímco halucinace je vjem vznikající na základě reálného podnětu.
- b) Iluze je zkreslený vjem vznikající na základě reálného podnětu, zatímco halucinace je vjem bez reálného podnětu.
- c) Iluze je vjem vznikající bez reálného podnětu, zatímco halucinace je spojením vjemů z různých smyslů.
- d) Iluze je zkreslený vjem vznikající v důsledku dokonalosti smyslového orgánu, zatímco halucinace je vjem vznikající bez skutečného podnětu.

83. Které z tvrzení o představě není pravdivé?

- a) Představa minulých událostí se nazývá vzpomínka.

- b) Představa je méně zřetelná a přesná než bezprostřední vjem.
- c) Podle zákona novosti si jedinci snáze vybavují starší představy než představy nové.
- d) Představa je schopnost jedince vybavit si podnět, který v daném okamžiku nepůsobí na jeho smyslové orgány.

84. Které z tvrzení o fantazii není pravdivé?

- a) Fantazie zachycuje to, co aktuálně působí na smyslové orgány.
- b) Základem fantazie jsou zkušenosti, vjemy a paměťové představy.
- c) Fantazie je psychický proces, při němž se vytváří relativně nové představy.
- d) Fantazie často značně pozměňuje jednotlivé představy do celků, které v realitě neexistují, nebo je kombinuje.

85. Jak lze charakterizovat myšlení?

- a) jako proces oddalování řešení problémů
- b) jako psychický proces, který zachycuje to, co aktuálně působí na smyslové orgány jedince
- c) jako schopnost na základě pudů a spolu s nimi rozeznávat obecné, zákonité a podstatné souvislosti
- d) jako schopnost na základě poznání a spolu s ním rozeznávat obecné, zákonité a podstatné souvislosti a podle toho řešit problémy

86. Jaký je rozdíl mezi konvergentním a divergentním myšlením?

- a) Konvergentní myšlení směřuje k jednomu způsobu řešení problému, zatímco divergentní myšlení hledá několik různých, paralelních řešení.
- b) Konvergentní myšlení pracuje s názornými obrazy a představami, zatímco divergentní myšlení pracuje se slovy, s větami a pojmy.
- c) Konvergentní myšlení se zaměřuje na hledání jediného správného řešení, zatímco divergentní myšlení usiluje vždy právě o dvě řešení.
- d) Konvergentní myšlení vždy usiluje o více než jedno řešení, zatímco divergentní myšlení se spoléhá na dosažení cíle pomocí jediného tvůrčího postupu.

87. V které z možností nejsou uvedeny myšlenkové operace?

- a) generalizace
- b) cítění a vnímání
- c) analýza a syntéza
- d) indukce a dedukce

88. Co je to intuice?

- a) kognitivní schopnost řešit problémy, učit se, přizpůsobovat se atd.

- b) schopnost bezprostředně postihnout pravdu, získávat poznatek bez logické úvahy, je opakem vědomého myšlení
- c) způsob poznávání, při němž je pravda postihována přímo, bez zprostředkování rozumem, jde o opak nevědomého poznávání
- d) způsob mimosmyslového poznání, které je založeno na parapsychologických schopnostech jedince a jeho mystickém vzhledu (tzv. vnitřním zření)

89. Který z procesů nepatří k základním procesům paměti?

- a) zapamatování informace
- b) uchování informace v paměti
- c) vybavení uchované informace
- d) přijetí podnětů smyslovými orgány

90. Ve které z možností nejsou uvedeny existující druhy paměti?

- a) paměť vrozená a získaná
- b) paměť bezděčná a záměrná
- c) paměť logická a mechanická
- d) paměť krátkodobá a dlouhodobá

91. Kdy jedinec zapomíná největší část osvojeného?

- a) v průběhu nejbližších let (1-2 let)
- b) během několika týdnů, nejdéle do měsíce
- c) bezprostředně po zapamatování, tzn. během několika dní
- d) výhradně bezprostředně po zapamatování, tzn. během několika málo hodin

92. Jak lze charakterizovat city (emoce)?

- a) jako projevy pozitivní náklonnosti vůči druhým lidem, nejbližšímu okolí a světu, patří mezi ně např. láska, přátelství, soucit
- b) jako souhrn psychických vlastností jedince, které představují typický způsob, jakým u něj probíhají různé emociální procesy
- c) jako psychické jevy, jež vyjadřují určitou kvalitu subjektivního prožívání a vyznačují se nedostatkem spontánnosti (jsou vždy ovládnuty vůlí) a nepředmětností (nemají žádný konkrétní obsah)
- d) jako psychické jevy, které vyjadřují prožívání subjektivního stavu jedince a jeho vztahu k působícím podnětům, zejména jako prožívání příjemného či nepříjemného, vzrušujícího nebo uklidňujícího

93. Která z dvojic z psychologického hlediska neodpovídá klasifikaci citů (emocí)?

- a) nižší a vyšší city

- b) morální a estetické city
- c) stenické a astenické city
- d) city řízené vůlí a city mimovolní

94. Jaký je rozdíl mezi afekty a náladami?

- a) Afekty a nálady představují synonyma, označují tedy totéž – nejzákladnější emocionální jevy.
- b) Afekty jsou setrvávající emociální hnutí, která ovlivňují celé chování člověka, zatímco nálady jsou silné a krátce probíhající emocionální stavy.
- c) Afekty jsou silné a dlouhotrvající emocionální stavy, zatímco nálady jsou krátkodobé emocionální stavy podbarvující prožívání jedince na škále od rozjaření po skleslost.
- d) Afekty jsou silná krátce probíhající emocionální hnutí spojená až se ztrátou sebekontroly, zatímco nálady jsou setrvávající emocionální stavy, které podbarvují celkové prožívání a činnosti člověka v rozpětí od euforie po depresi.

95. V které z možností je přiřazena fobie k jevu, jenž ji vyvolává?

- a) arachnofobie – strach za pavouků
- b) agorafobie – strach z uzavřených prostor
- c) xenofobie – strach z výšek, sklon k závratím
- d) klaustrofobie – strach z otevřených prostor

96. Co jsou to motivy?

- a) vrozené pohnutky činností
- b) pohnutky, příčiny reakcí, činností a jednání člověka
- c) stavy nedostatku nebo nadbytku něčeho, které vedou jedince k okamžité činnosti
- d) vnější vlivy a faktory, jež usměrňují jednání jedince a nutí ho k určitým cíleným činnostem

97. Jak lze charakterizovat potřeby a jaké jsou jejich dva základní druhy?

- a) Potřeby jsou snahy o sebeuplatnění a vyniknutí, jejich základními druhy jsou motivy a pudy.
- b) Potřeby jsou vrozené pohnutky k jednání, jejich základními druhy jsou potřeby kulturní a sociální.
- c) Potřeby jsou určité stavy nedostatku nebo nadbytku, které vyvolávají činnosti zaměřené na změnu tohoto stavu, jejich základními druhy jsou potřeby biologické (získané) a sociální (vrozené).
- d) Potřeby jsou stavy nedostatku či nadbytku něčeho, vyvolávají aktivity směřující k uspokojení, tj. odstranění stavu, který je vnímán jako nepříjemný škodlivý či nebezpečný, jejich základními druhy jsou potřeby biologické (vrozené, např. dýchání) a sociální (získané, např. vzdělání).

98. Jak lze charakterizovat pud?

- a) jako vzorový cíl, např. způsob života

- b) jako vrozenou pohnutku činnosti, jde o energii nebo cílenou činnost, až nutkání
- c) jako získaný podnět k psychické či fyzické aktivitě, jde o energii nebo cílenou činnost, jejímž zdrojem je vliv výchovy a sociálních vztahů
- d) jako získaný motiv, který se projevuje zejména kladným vztahem jedince k předmětům nebo činnostem, jež ho upoutávají po stránce poznávací, ale i citové

99. Které z tvrzení o frustraci není pravdivé?

- a) Náchylnost k frustraci není u všech lidí stejná.
- b) Frustrace má na psychiku člověka výhradně pozitivní dopady.
- c) Frustrace představuje psychický stav a chování jedince, které jsou vyvolány překážkou na cestě k určitému cíli a k uspokojení potřeb.
- d) Překážka, jež vyvolává stav frustrace, působí negativně na uspokojování potřeby a dosahování kýženého cíle a aktivizuje obranné frustrační mechanismy

100. Jak lze charakterizovat deprivaci?

- a) jako náchylnost k frustraci
- b) jako chronické neuspokojování potřeb či nedosahování vytyčených cílů
- c) jako prožitek skutečného nebo domnělého neúspěchu, křivdy, zmaření nějakého očekávání a z toho plynoucí neuspokojení potřeb
- d) jako stav fyzického či psychického přetížení, který vzniká dlouhodobým působením nadměrně silného podnětu či na základě nesnesitelné situace, již se nelze vyhnout

101. Která z možností není druhem deprivace?

- a) citová deprivace
- b) sociální deprivace
- c) stresová deprivace
- d) biologická deprivace

102. Které z tvrzení o volních vlastnostech není pravdivé?

- a) Volní vlastnosti se objevují jen u člověka.
- b) Volní vlastnosti vyjadřují záměrné a cílevědomé úsilí.
- c) Mezi volní vlastnosti lze zařadit např. zásadovost, svědomitost nebo spolehlivost.
- d) Volní vlastnosti jsou takové vlastnosti, jejichž formování není ovlivňováno výchovou.

103. Které z tvrzení o psychických stavech je pravdivé?

- a) Psychické stavy jsou projevem celkového stavu organismu.
- b) Psychické stavy jsou trvalé a dlouhodobé, čas ani situace nezpůsobují jejich změny.
- c) Zvýšenému výkonu organismu či psychiky předchází snížená aktivace organismu, zejména centrální nervové soustavy.
- d) Nízkému stupni aktivace psychiky odpovídá bdění, které je charakteristické svalovou relaxací nebo pomalou mozkovou aktivitou.

104. Který z psychických jevů patří mezi psychické stavy?

- a) paměť
- b) pozornost
- c) inteligence
- d) temperament

105. Jak se nazývá přenášení pozornosti z jednoho předmětu na jiný?

- a) oscilace
- b) tenacita
- c) intenzita
- d) selektivita

106. Který z psychických jevů nelze řadit mezi psychické vlastnosti osobnosti?

- a) postoje
- b) charakter
- c) schopnosti
- d) temperament

107. Který z druhů schopností umožňuje jedinci naučit se lyžovat?

- a) smyslové schopnosti
- b) praktické schopnosti
- c) intelektuální schopnosti
- d) psychomotorické schopnosti

108. Co je to inteligence?

- a) mimořádná chytrost a bystrost
- b) dispozice jedince řešit problémy, učit se, chápat
- c) soubor psychických vlastností, které určují dynamiku celého prožívání a chování
- d) zvláštní druh psychických vlastností jedince, jež se týkají poznávání

109. Který znak není charakteristický pro emoční inteligenci?

- a) zvládání emocí
- b) znalost vlastních emocí
- c) schopnost rychlého postřehu
- d) schopnost vnímat emoce jiných lidí

110. Co je to tvořivost (kreativita)?

- a) prostorová představivost
- b) schopnost jedince být intuitivní a empatický
- c) schopnosti na úrovni geniality týkající se tvořivé činnosti
- d) zvláštní soubor schopností, které umožňují tvůrčí činnost, jejímž výsledkem je něco nového a originálního

111. Jak lze charakterizovat temperament?

- a) jako soubor poznávacích schopností, které umožňují řešit problémy, učit se, přizpůsobovat se atd.
- b) jako soubor psychických vlastností, jež určují dynamiku celého prožívání a chování (např. způsob reagování)
- c) jako soubor vlastností osobnosti, které jsou předpokladem pro úspěšné vykonávání určité činnosti a vyvíjí se na základě vrozených dispozic, tj. vloh
- d) jako převážně psychické vlastnosti tvořící určitý soubor psychické části jedince, tyto vlastnosti se týkají mravní stránky chování jedince (např. pravdomluvnosti, spravedlnosti)

112. Které z tvrzení je pravdivé?

- a) Vlastnosti temperamentu nemají vliv na intenzitu a dynamiku prožívání a chování.
- b) Vlastnosti temperamentu jsou formovány v průběhu dospívání, a to především vlivem výchovy a sebevýchovy.
- c) Vlastnosti temperamentu se obecně považují za vrozené, i když se můžou do určité míry měnit výchovou a sebevýchovou.
- d) Vlastnosti temperamentu mají v rozhodující míře genetický základ, proto jej není možné jakkoliv dodatečně ovlivňovat (např. výchovou).

113. Které z tvrzení o Kretschmerově konstituční typologii je pravdivé?

- a) Atletický typ se vyznačuje uzavřeností a obrácením do sebe.
- b) Pro pyknický typ je charakteristická otevřenost a přizpůsobivost.
- c) Pro astenický typ je charakteristická pomalost a absence fantazie.
- d) Kretschmerova konstituční typologie se zabývá vztahem mezi temperamentem a duševní konstitucí.

114. Která z osobností je tvůrcem typologie založené na introverzi a extroverzi a kdo tuto typologii doplnil o hlediska emoční stability a lability?

- a) Hippokrates, Galenos
- b) Sigmund Freud, Carl Gustav Jung
- c) Ernst Kretschmer, Carl Gustav Jung
- d) Carl Gustav Jung, Hans Jürgen Eysenck

115. Jak lze z psychologického hlediska vymezit charakter?

- a) jako svědomí, které orientuje člověka v otázkách dobra a zla
- b) jako oblast dispozice jedince souvisejících s mírou vzrušení a útlumu centrální nervové soustavy
- c) jako souhrn vrozených psychických vlastností mravní stránky chování jedince, nepodléhá vlivu prostředí ani výchovy
- d) jako souhrn psychických vlastností projevujících se v mravní stránce chování jedince ve vztahu k druhým lidem, k sobě samému, formuje se především působením výchovy

116. Co je z psychologického hlediska učení?

- a) proces, jehož smyslem je získávání, osvojování si a upevňování zkušeností, čímž se jedinec přizpůsobuje novým situacím
- b) cílená vzdělávací činnost pedagogů ve vztahu k žákům a studentům, popř. samostatné vzdělání žáků a studentů, jehož základem je školní vzdělávání
- c) nevědomý proces, který rozšiřuje vrozené dispozice a možnosti jedince, má fyziologický základ v podobě vzniku nepodmíněných spojů v mozkové kůře
- d) psychický proces, při němž vytváříme relativně nové představy a kombinujeme dílčí představy do celků, které v realitě neexistují, jeho základem jsou zkušenosti, vjemy a paměťové představy

117. Co jsou to dovednosti?

- a) osvojené poznatky a informace
- b) učením získané dispozice pro správné vykonávání určité činnosti
- c) učením získané sklony, které jedince pobízí v určité situaci k jisté zautomatizované reakci
- d) vrozené dispozice vytvářející dostatečné předpoklady pro úspěšné vykonávání určité činnosti

118. Co nepatří mezi základní zásady naslouchání?

- a) vyjádření podpory např. očním kontaktem
- b) vytvoření vhodného prostředí pro rozhovor
- c) snaha vcítit se do pocitů druhého člověka
- d) poskytnutí omezeného času pro rozhovor, aby se jedinec neměl čas trápit

119. Které z doporučení je předpokladem vyšší efektivity učení?

- a) Je vhodné učit se co nejdříve po seznámení s novou látkou.
- b) Je vhodné vyhnout se spolupráci se studijním partnerem – může totiž dojít k nahromadění společných chyb.
- c) Není vhodné učit se bezprostředně po seznámení s novou látkou, lepší je nechat učivo několik hodin až dní vstřebávat.
- d) Není vhodné soustředit se na výklad vyučujícího nebo přednášejícího – zapamatované informace totiž komplikují pozdější učení těžší látky z učebnice.

120. Které z tvrzení o postojích není pravdivé?

- a) Postoje jsou produktem učení a jsou výhradně neměnné.
- b) Jednou z funkcí postojů je funkce poznávací – postoje organizují zkušenosti.
- c) Emotivní složka postojů představuje citové hodnocení objektu na škále sympatie – antipatie.
- d) Postoje představují sklony jedince reagovat na ostatní jedince, situace či předměty ustáleným způsobem.

121. Jak lze z psychologického hlediska charakterizovat osobnost?

- a) jako povahu a charakter jedince

- b) jako výjimečného jedince, vymykajícího se mimořádnými psychickými vlastnostmi a schopnostmi průměru běžné populace
- c) jako zdůrazněné specifické stránky psychiky jedince či jeho výrazné povahové rysy (cílevědomá osobnost, problémová osobnost atd.)
- d) jako souhrn biologických, psychických a sociálních znaků, zahrnuje psychické procesy, stavy a vlastnosti, které tvoří celistvou strukturu a dynamiku jedince

122. Ve které z možností jsou uvedeny determinanty, jež ovlivňují vývoj osobnosti jedince?

- a) vnitřní (biologické) a vnější (psychosociální) determinanty
- b) pouze vnější (psychosociální) determinanty, k nimž patří vliv prostředí a výchovy, společnosti, kultury
- c) jednak vnější determinanty, jako např. dědičnost, jako např. dědičnost, nebo tělesné postižení, jednak vnitřní faktory, jako vliv rodiny či školy atd.
- d) Výlučně vnitřní (biologické) determinanty – jsou to jednak vrozené (geneticky dané) faktory, jednak různé fyziologické změny (např. organické poškození mozku)

123. Čím je tvořena psychická struktura osobnosti?

- a) pudy a instinkty
- b) základními fyziologickými potřebami
- c) konkrétními názory a hodnotami jedince
- d) uspořádáním psychických vlastností a rysů osobnosti

124. Jak lze charakterizovat typ osobnosti a co tento typ vyjadřuje?

- a) jako určitý druh temperamentu, vyjadřuje např. cholerické či flegmatické rysy osobnosti
- b) jako pozorovanou konstelaci vlastností a rysů osobnosti, vyjadřuje podstatnou, nikoliv však vyčerpávající charakteristiku dané osobnosti
- c) jako rozdělení osobnosti podle jednotlivých vrstev nebo úrovní, vyjadřuje rozdíl mezi nevědomou, předvědomou a vědomou úrovní psychiky
- d) jako navenek zjiřitelné vlastnosti a rysy osobnosti, které se skládají do určitého vzorce, tento vzorec je naprosto nezaměnitelný a typický jen pro daného jednotlivce, jehož individualitu vyjadřuje

125. V které z možností jsou uvedeny tři části osobnosti jedince podle členění Sigmunda Freuda?

- a) Ego, Já a Nadjá
- b) Id, Ego a Superego
- c) pudy, instinkty a sexualita
- d) vědomí, předvědomí a kolektivní nevědomí

126. Jak lze charakterizovat sociální percepci?

- a) jako kolektivní formu vnímání, jde o způsob, jak své okolí vnímají určité kolektivy lidí (např. konkrétní rodina)
- b) jako podvědomý negativní vztah k druhým lidem, který se projevuje odmítáním komunikace a interakce s nimi
- c) jako způsob vnímání ostatních lidí, zahrnuje výhradně vnímání jejich zjevů a chování, bez snahy o výklad tohoto chování
- d) jako poznávání druhého člověka, jedná se o způsob, jak vnímáme a hodnotíme druhé, jejich chování, zahrnuje jak vnímání zjevu a chování lidí, tak interpretaci tohoto chování

127. Který z jevů není řazen mezi chyby sociální percepce?

- a) předsudky
- b) vulgarizace
- c) haló efekt
- d) projekce

128. Jak lze charakterizovat afilaci?

- a) jako absenci mezilidských vztahů v určité fázi lidského vývoje
- b) jako lidskou potřebu navazovat a udržovat vztahy s druhými lidmi
- c) jako základní lidskou potřebu poskytovat nezbytnou pomoc druhým lidem
- d) jako vnitřní pocit nedostatku navázaných mezilidských vztahů ve svém nejbližším okolí

129. Které z tvrzení o osamění není pravdivé?

- a) V rámci osamění je možné rozlišit sociální a emocionální izolaci.
- b) Emocionální izolace se u jedince projevuje absencí důvěrného vztahu s druhým člověkem.
- c) O osamění lze hovořit např. v situaci, kdy se jedinec přestěhuje do cizího státu, kde je bez přátel a rodiny.
- d) Osamění je synonymem samoty, je to pozitivně vnímaná potřeba být sám, aby měl jedinec čas na přemýšlení o svém životě.

130. Jak se nazývá chování, ke kterému nedochází pod vlivem zlosti a jehož cílem je záměrně ubližovat druhým lidem?

- a) hostilní agrese
- b) afektivní agrese
- c) antisociální agrese
- d) instrumentální agrese

- 131. Jak se označují konflikty, jež probíhají uvnitř osoby a jsou způsobeny protichůdnými zájmy či motivy?**
- jako sociální konflikty
 - jako intrapersonální konflikty
 - jako interpersonální konflikty
 - jako meziskupinové konflikty
- 132. V čem spočívá podstata alternativního způsobu řešení konfliktu?**
- Řešení konfliktu je založeno na moci či síle, bývá vynucené.
 - Řešení konfliktu je založeno na řešení soudní cestou, kdy soudce může navrhnout alternativní trest.
 - Řešení konfliktu je založeno na asistenci třetí strany, která zprostředkovává dohodu mezi stranami konfliktu.
 - Řešení konfliktu je založeno na možnosti účastníků rozhodnout se, zda chtějí konflikt vyřešit, případně jakým způsobem tak učinit.
- 133. Které z tvrzení o vývojové psychologii není pravdivé?**
- Vývojová psychologie patří mezi základní psychologické disciplíny.
 - Vývojová psychologie zkoumá vývoj jedince od narození po dospělost.
 - Vývojová psychologie se zabývá činiteli, které ovlivňují vývoj jedince.
 - Vývojová psychologie se věnuje charakteristikám vývojových období, zabývá se mimo jiné vývojem motoriky nebo vnímání.
- 134. Které z tvrzení o prenatálním období není pravdivé?**
- Prenatální období začíná třetím týdnem od početí a končí porodem.
 - Pro vývoj dítěte v prenatálním období je důležitá duševní hygiena těhotné ženy.
 - Prenatální období má tři stadia, a to preembryonální, embryonální a fetální.
 - Vývoj plodu je kromě biologických faktorů také vnějším prostředím (např. kouřením matky).
- 135. V kterém z období se objevuje raná forma svědomí?**
- v batolecím období
 - v kojeneckém období
 - v období předškolního věku
 - v období mladšího školního věku
- 136. Která z fází vývoje jedince předchází období adolescence a která po ní následuje?**
- pubescence – mladší dospělost
 - mladší školní věk – pubescence
 - předškolní věk – mladší dospělost
 - mladší školní věk – mladší dospělost
- 137. V které z možností jsou správně chronologicky seřazeny fáze vývoje lidského**

jedince podle Sigmunda Freuda?

- a) anální stadium – orální stadium – falické stadium – genitální stadium – stadium latence
- b) orální stadium – anální stadium – falické stadium – stadium latence – genitální stadium
- c) orální stadium – falické stadium – anální stadium – stadium latence – genitální stadium
- d) falické stadium – orální stadium – anální stadium – stadium latence – genitální stadium

138. Čím se zabývá psychopatologie?

- a) studiem chování a prožívání
- b) studiem a prevencí duševních poruch a chorob a jejich léčbou pomocí psychofarmak
- c) poskytováním pomoci při udržování, prohlubování nebo znovuzískávání duševní rovnováhy a duševního zdraví
- d) studiem psychických poruch a obtíží, zaměřuje se na činitele, kteří tyto poruchy a obtíže vyvolávají, i na metody, jež je odstraňují

139. Jak lze charakterizovat duševní poruchu?

- a) jako ztrátu duševní rovnováhy, jež vyžaduje výhradně pomoc odborníků na poli psychiatrie
- b) jako závažnou odchylku od normálu v oblasti v chování, jež má organické příčiny (např. poranění mozku)
- c) jako změnu psychiky pacienta, která se projevuje změnami chování a prožívání, příp. závažnými problémy v sociálních vztazích, výzkumem a léčbou duševních poruch se zabývají psychologie a psychohygienu
- d) jako změnu některých psychických jevů, jež se projevuje v chování a prožívání a způsobuje problémy v sociální komunikaci a interakci, duševními poruchami se zabývají psychopatologie a psychiatrie

140. Který z případů nelze označit za duševní poruchu?

- a) stres
- b) deprese
- c) neurózu
- d) schizofrenii

141. Jak lze charakterizovat psychózy a které poruchy mezi ně patří?

- a) jako nerozvinutost poznávacích schopností a procesů, mezi psychózy patří např. idiocie
- b) jako závažná onemocnění neurotické povahy, která narušují osobnost člověka, mezi psychózy patří např. fobie
- c) jako vážné neuropsychické poruchy, jež narušují osobnost člověka, mezi psychózy patří např. bipolární afektivní porucha
- d) jako funkční nervové poruchy bez onemocnění mozku, které jsou většinou přechodného charakteru, mezi psychózy patří např. neurastenie nebo fobie

142. Které z tvrzení není pravdivé?

- a) Psychiatrie je lékařský obor.
- b) Psychiatrie někdy k léčbě využívá i psychoterapii.
- c) Psychiatrie se věnuje léčbě psychických poruch, k čemuž využívá psychofarmaka.
- d) Psychiatrie je teoretická disciplína zaměřená na studium struktury a dynamiky osobnosti.

143. V které z možností jsou uvedeny formy psychologické pomoci, jež jsou součástí krizové intervence?

- a) ústavní a soudní léčby
- b) manželské a rodinné poradenství
- c) pomoc linek důvěry a krizových center
- d) pomoc poskytovaná Institutem pedagogicko-psychologického poradenství ČR, školským poradenským zařízením pro další vzdělávání pedagogických pracovníků.

144. V čem spočívá z hlediska psychohygieny význam volného času?

- a) V tom, že si jedinec může užívat pohodlí, zahálet, popř. těžit z nepřítomnosti jakékoliv kontroly.
- b) V tom, že umožňuje jedinci, jehož duševní rovnováha je porušena nebo který trpí dlouhodobým stresem, využít odbornou pomoc.
- c) V tom, že je důležitý pro regeneraci a odreagování od každodenního stresu a pro dosažení dobré nálady a zkvalitnění života.
- d) V tom, že představuje možnost regenerace duševních sil a odreagování v případě psychóz, neuróz a jiných obtíží s duševní rovnováhou.

145. Co je stres a jaké jsou základní způsoby reakce na něj?

- a) chronické neuspokojení potřeb nebo nedosahování vytčených cílů, základními způsoby reakce na stres jsou úzkost a apatie
- b) psychický stav vyvolaný překážkou na cestě k určitému cíli či uspokojení potřeb, základními způsoby reakce na stres jsou úzkost a únik
- c) psychický stav, který je výsledkem dlouhodobého fyzického nebo psychického přetížení, popř. nesnesitelné situace, jíž se ovšem jedinec může vyhnout, základními způsoby reakce na stres jsou úzkost, apatie, vztek a agrese
- d) stav tělesného či psychického přetížení, který vzniká dlouhodobým působením nadměrně silného podnětu nebo na základě nesnesitelné situace, jíž se nelze vyhnout, základními způsoby reakce na stres jsou úzkost, apatie, vztek a agrese

146. Které z tvrzení není pravdivé?

- a) Syndrom vyhoření je stav fyzického, duševního a emočního vyčerpání.
- b) Syndrom vyhoření se projevuje depresemi, vyčerpáním i změnami nálad.
- c) Syndrom vyhoření nejčastěji postihuje lidi v tzv. pomáhajících profesích.
- d) Syndrom vyhoření je adaptivní řešení zátěžových situací, které spočívá v nereagování na stresové situace.

147. Která z možností nepatří mezi techniky zvládnání stresu?

- a) relaxace
- b) meditace
- c) imaginace
- d) sociální opora

148. Ve které z možností jsou uvedeny obranné mechanismy proti stresu?

- a) agrese a rezignace
- b) adaptivní a maladaptivní řešení
- c) vytěsňování, racionalizace, projekce, regrese, kompenzace a somatizace
- d) strategie zaměřené na konkrétní emoce

149. Která z následujících psychologických disciplín patří mezi aplikované obory?

- a) vývojová psychologie
- b) obecná psychologie
- c) poradenská psychologie
- d) sociální psychologie

150. Který z následujících pojmů je protikladem pojmu rigidita?

- a) hostilita
- b) konformita
- c) kompetice
- d) flexibilita

- 151. Pojem idiot z obecné mluvy jen tak nezmizí, v současné psychiatrii a psychologii se však již delší dobu nepoužívá. Jak se v současné době daný jev odborně přiměřeněji označuje?**
- a) porucha aktivity a pozornosti
 - b) bipolární porucha
 - c) těžká mentální retardace
 - d) obsedantně kompulzivní porucha
- 152. Mezi aplikované obory psychologie nepatří:**
- a) analytická psychologie
 - b) forenzní psychologie
 - c) psychoterapie
 - d) poradenská psychologie
- 153. Která jsou dvě základní paradigmatata psychologie?**
- a) objektivní a subjektivní
 - b) přírodovědné a duchovní
 - c) obecné s duchovní
 - d) interní a externí
- 154. Psychické procesy jsou spojené s prožíváním a zahrnují procesy:**
- a) kognitivní, percepční a snahové
 - b) poznávací, emocionální a motivační
 - c) volní, verbální a molární
 - d) dovednostní, psychomotorické, intelektové
- 155. Součástí mysli je nevědomí obsahující vytěsněné emočně bolestivé vzpomínky a přání. Zde ovlivňují naše činy, ačkoliv si toho nejsme vědomi. Nevědomím se zabývá zejména:**
- a) kognitivní psychologie
 - b) behaviorismus
 - c) psychoanalýza
 - d) nativismus
- 156. Doplňte: Zkratka REM (Rapid Eye Movement) se vztahuje k:**
- a) podvědomí
 - b) nevědomí
 - c) svědomí
 - d) spánku

157. Doplňte: Mezi druhy učení nepatří:

- a) imitace
- b) imprintace
- c) habituace
- d) koncentrace

158. Paměť je schopnost zaznamenávat, uchovávat a pak si i vybavit nějaké informace.

Rozlišujeme 3 fáze paměti:

- a) vštípení, retence, vybavení
- b) zapamatování, vytěsnění, vybavení
- c) vštípení, reflexe, uchování
- d) zapamatování, redukce, vybavení

159. Usuzování je myšlenkový proces, kdy na základě informací docházíme k závěrům.

Způsoby usuzování jsou:

- a) konkrétní, abstraktní
- b) analytické, syntetické
- c) dedukce, indukce
- d) komparace, generalizace

160. S tématem motivace souvisí také řada různých motivačních teorií. Mezi nejznámější patří Maslowova pyramida potřeb, na jejímž vrcholu je potřeba:

- a) uznání a úcty
- b) seberealizace
- c) přijetí a sounáležitosti
- d) bezpečí

161. Nutkání se jinak nazývá:

- a) kompulze
- b) kontradikce
- c) reflex
- d) kontrakce

162. Co je to neofilie?

- a) nenávisť vůči lidem
- b) nenávisť vůči věcem
- c) láska k novým věcem
- d) strach z cizinců

- 163. Doplňte. Sebepoznání se jinak nazývá ...**
- a) extrtrakce
 - b) autognoze
 - c) extraspekce
 - d) introspekce
- 164. Co je to intencionální?**
- a) schopný
 - b) zaměřený
 - c) agilní
 - d) vnitřní
- 165. Doplňte. Dílo „Spis o duši“ napsal antický filozof:**
- a) Sokrates
 - b) Epikuros
 - c) Platon
 - d) Aristoteles
- 166. Doplňte. Pro řízení auta je důležitá:**
- a) deprivace
 - b) ataxie
 - c) dyslalie
 - d) anticipace
- 167. Podle Freudovy teorie psychoanalýzy vzniká oidipovský komplex v:**
- a) falickém stadiu
 - b) orálním stadiu
 - c) genitálním stadiu
 - d) análním stadiu
- 168. Mezi nejdůležitější směry psychologie 20. století nebývá řazen(a):**
- a) humanistická psychologie
 - b) psychoanalýza
 - c) behaviorismus
 - d) gestaltismus
- 169. Doplňte. Pokusy se sliníci psy se proslavil:**
- a) Watson
 - b) Skinner
 - c) Thorndike
 - d) Pavlov
- 170. Jev, kterým psychologové nazývají fakt, že si lidé budou po celý život pamatovat**

např. co dělali 11. září 2001 se nazývá:

- a) excitační paměť
- b) kontextová paměť
- c) traumatická paměť
- d) záblesková paměť

171. Ztráta schopnosti rozeznat předměty, zvuky, osoby, tvary atd. bez porušení funkce smyslových orgánů:

- a) anestezie
- b) amnézie
- c) agnózie
- d) anamnéza

172. Fáze paměti jsou:

- a) kognice, operace a rekognice
- b) percepce, transdukce a apercepce
- c) vštípení, uchování a vybavení
- d) přijmutí, zpracování a vyjmutí

173. Podle Eysenckovy teorie označíme melancholika jako:

- a) labilního introverta
- b) labilního extroverta
- c) stabilního extroverta
- d) stabilního introverta

174. Chceme-li zkoumat, jaký vliv má počet žáků ve třídě na kvalitu výuky, jakou proměnnou je v tomto případě počet žáků.

- a) experimentální proměnnou
- b) korelační proměnnou
- c) závislou proměnnou
- d) nezávislou proměnnou

175. „Rodinná konstelace, pocit méněcennosti, potřeba moci“ jsou ústředními pojmy:

- a) psychoanalýzy
- b) self-psychologie
- c) transakční analýzy
- d) individuální psychologie

- 176. Psychofyzik považovaný díky založení laboratoře v Lipsku v roce 1879 za „tatička psychologie“ se jmenuje:**
- Wilhelm Wundt
 - Sigmund Freud
 - Gustav Theodor Fechner
 - William James
- 177. Doplňte: Stádium „identita versus zmatení rolí“ je v Eriksonově teorii označováno období:**
- 19-25 let
 - 2-5 let
 - 12-19 let
 - 6-11 let
- 178. Ústředním pojmem logoterapie F. E. Frankla je:**
- seberealizace
 - smysl
 - úzkost
 - rozum
- 179. Který z termínů nepatří do psychoanalytické teorie?**
- archetyp
 - slast
 - předvědomí
 - vytěsnění
- 180. Řekne-li terapeut svému pacientovi, jenž má chorobný strach z pavouků, aby co nejvíce pavouky vyhledával a dotýkal se jich, jedná se o:**
- averzivní terapii
 - kognitivní disonanci
 - paradoxní intenci
 - sociální inhibici
- 181. Tzv. Ebbinghausova křivka zapomínání nám říká:**
- nejvíce zapomínáme v prvních hodinách po zapamatování, poté se míra zapomínání zpomaluje
 - nejvíce zapomínáme v prvních dnech po zapamatování, pak už k zapomínání zpravidla nedochází
 - nejméně zapomínáme v prvních hodinách po zapamatování, poté se míra zapomínání zvyšuje
 - čas po zapamatování nemá na zapomínání vliv
- 182. Vnímání pohybů vnitřních (útrobních) orgánů umožňují:**

- a) visceroreceptory
- b) somatoreceptory
- c) proprioreceptory
- d) exteroceptory

183. Mezi faktory tzv. Big Five nepatří:

- a) otevřenost
- b) vstřícnost
- c) svědomitost
- d) průbojnost

184. Když provádíme určité činnosti, např. řídíme auto, zavazujeme si tkaničku, nebo hrajeme fotbal, využíváme paměť:

- a) procedurální
- b) sémantickou
- c) epizodickou
- d) deklarativní

185. Autorem výroku „Nic není v rozumu, co nebylo dříve ve smyslech“ je:

- a) Locke
- b) Platon
- c) Descartes
- d) Kant

186. Termínem „terciální socializace“ označujeme období, jež se vztahuje k:

- a) nástupu do mateřské školy
- b) nástupu do základní školy
- c) neexistuje, existuje pouze primární a sekundární socializace
- d) dospělosti

187. Do tzv. Vídeňské školy neřadíme:

- a) logoterapii
- b) psychoanalýzu
- c) individuální psychologii
- d) psychofyziku

188. Stav po úrazu, kdy má jedinec problém zapamatovat si nové zážitky, přestože staré zážitky si vybavuje zcela normálně se nazývá:

- a) implicitní amnézie
- b) deklarativní amnézie
- c) retrogradní amnézie
- d) anteretrogradní amnézie

189. Gestaltismus je:

- a) psychologický směr založený na přesvědčení o rozhodujícím vlivu sexuálního pudu na vývoj jedince
- b) psychologická škola, která vznikla jako reakce na introspektivní psychologii
- c) psychologický směr, který chápe jako základní prvky psychiky celostní psychické útvary
- d) psychologický obor, který zkoumá člověka v jedinečnosti jeho konkrétní existence

190. Které vlastnosti nejlépe odpovídají typu temperamentu „sangvinik“?

- a) velice živý, pohyblivý, společenský
- b) zádušný, sklíčený, trochu labilní
- c) spolehlivý, pomalý, klidný, spíše uzavřený
- d) vznětlivý, výbušný až vzteklý

191. Vyberte charakteristiku, která nejlépe odpovídá pojmu „obsese“.

- a) jedná se o nečekané vytanutí závěru určité myšlenkové operace, která doposud probíhala v podvědomí
- b) jedná se o posedlost člověkem, který je jedinci sympatický, která se projevuje touhou jej neustále sledovat
- c) jedná se o vtíravé, rušivé myšlenky či popudy, které se nechtěně ocitají ve vědomí jedince a vzbuzují v něm úzkost
- d) jedná se o snahu vyrovnat se s dlouhotrvající frustrací plynoucí z neschopnosti vyrovnat se s pochybnostmi o vlastních schopnostech

192. Krystalická inteligence označuje:

- a) okruh schopností, které jsou závislé na rozvoji verbálních dovedností, na vzdělání
- b) souhrn dovedností, které nejsou závislé na vzdělání
- c) okruh schopností, které umožňují vytvoření vynikajících hudebních děl
- d) souhrn dovedností, které umožňují dosáhnout vynikajících sportovních výkonů

193. Jaký je princip „haló-efektu“?

- a) jedná se o situaci, kdy tazatel ovlivní výsledky interview svými osobními vlastnostmi, chováním nebo postupem
- b) jedná se o chybu pozorovatele, při níž dojde k převládnutí prvního či nejsilnějšího dojmu a potlačení ostatních vjemů, čímž brání jejich správnému rozlišení a zhodnocení
- c) jedná se o neřízené šíření informace nebo nálad mezi lidmi (např. šíření fámy)
- d) jedná se o situaci, kdy za určitý vědecký výkon získá již uznávaný vědec větší uznání, než vědec, který je méně uznávaný

194. Mezi připsané sociální role nepatří:

- a) národnost
- b) věk
- c) prestiž
- d) pohlaví

195. Jaký je normativní význam termínu „role“?

- a) označuje, co by měl činit držitel určité sociální pozice
- b) popisuje chování většiny lidí
- c) určuje, jaké chování není v souladu většinovou společností
- d) vysvětluje konkrétní chování určitého člověka

196. Které z dělení neodpovídá základnímu dělení sociálních skupin?

- a) formální x neformální
- b) členské x referenční
- c) primární x sekundární
- d) jednoduché x složité

197. Postavení, které jedinec zaujímá ve společnosti, se kterým jsou spojena práva a povinnosti, je označováno jako:

- a) sociální status
- b) sociální role
- c) kasta
- d) sociální úloha

198. Vše, o čem se ve společnosti nemluví, a společnost se chová jako by z různých důvodů tyto věci (činnost, formy chování) neexistovaly, označujeme jako:

- a) obyčej
- b) rituál
- c) tabu
- d) zlovyk

199. Jak lze charakterizovat cholerika?

- a) je podrážděný, výbušný, neumí se moc ovládat
- b) je klidný, pomalý, má málo výrazné, ale stále city
- c) je sklíčený, těžko prožívá i méně závažné problémy, city u něj vznikají pomalu, bývají však trvalé
- d) je nestálý, velice živý a pohyblivý, jeho city nejsou trvalé

- 200. Duševní stav charakteristický pocitu smutku, skleslosti, vnitřního napětí a nerozhodnosti se nazývá:**
- melancholie
 - frustrace
 - deprese
 - obsese
- 201. Vyberte charakteristiku, která co nejlépe odpovídá pojmu e-learning.**
- kvalifikační standard pro práci s běžnými kancelářskými programy (ECDL)
 - vzdělávací proces, zaměřený na výuku studijních předmětů zaměřených svým obsahem na informační a komunikační technologie
 - anglický termín pro způsob výuky programování a správy hardware k tvorbě kurzů, který musí splnit každý uchazeč a práci v IBM
 - vzdělávací proces využívající informační a komunikační technologie k tvorbě kurzů, k distribuci studijních obsahů, komunikaci mezi studenty a pedagogy a k řízení studia
- 202. Tzv. kognitivní oblast zahrnuje určité výstupy. Jsou jimi:**
- znalosti
 - dovednosti
 - postoje
 - zkušenosti
- 203. Mezi specifické poruchy učení a chování patří dyslexie. Jedná se o poruchu osvojování:**
- čtenářských dovedností
 - psaní
 - pravopisu
 - matematických dovedností
- 204. „Zjišťování, vysvětlování stavu, úrovně kvality, efektivnosti procesu vzdělávání“ je definicí, která vysvětluje pojem:**
- edukace
 - editace
 - evaluace
 - explikace
- 205. Věta „Opakované, ustálené a zautomatizované způsoby jednání člověka v určité situaci“ nejlépe popisuje:**
- návyky
 - zájmy
 - hodnoty
 - postoje

- 206. Mezi tzv. nemateriální prostředky využívané ve výuce patří:**
- a) modely, učebnice
 - b) metody výuky
 - c) vzdělávací cíle
 - d) učitel a žák
- 207. K nejvýraznějším prvkům nonverbální komunikace patří proxemika. Která charakteristika ji vystihuje nejlépe?**
- a) řeč pohybů těla
 - b) komunikace bezprostředním dotekem
 - c) přiblížení či oddálení s posluchači
 - d) řeč fyzických postojů
- 208. Vzdělávání, sociální a pracovní začlenění studentů se zrakovým postižením se nazývá:**
- a) surdopedie
 - b) somatopedie
 - c) tyflopédie
 - d) logopedie
- 209. Učební pomůcka je nosičem didaktické informace. Mezi nejčastější učební pomůcky patří:**
- a) fotoaparáty a kamery
 - b) počítače, periferní zařízení, sítě
 - c) internet a informační systémy pro podporu výuky
 - d) originální předměty, přírodniny, modely
- 210. „Učením či zkušeností osvojená a zapamatovaná soustava pojmů, faktů, definic, principů, představ, zákonitostí, vzorců, schémat, vztahů apod.“ Tato definice nejlépe odpovídá pojmu:**
- a) vědomosti
 - b) dovednosti
 - c) postoje
 - d) kompetence
- 211. Mezi specifické poruchy učení a chování patří dysgrafie. Jedná se o poruchu osvojování:**
- a) čtení
 - b) psaní
 - c) pravopisu
 - d) matematických dovedností

212. Vzdělávání, sociální a pracovní začlenění studentů s tělesným postižením se nazývá:

- a) tyflopedie
- b) surdopedie
- c) somatopedie
- d) logopedie

213. Věta: „Cíle, k nimž se vztahuje činnost člověka, ovlivňují výběr způsobu chování a jednání“ nejlépe popisuje:

- a) návyky
- b) zájmy
- c) hodnoty
- d) postoje

214. Základy pedagogice jako vědě o výchově položil svými pedagogickými spisy:

- a) John Locke
- b) Sokrates
- c) Jan Amos Komenský
- d) Jean Jacques Rousseau

215. Jako vědní obor se pedagogika konstitovala:

- a) v 16. století
- b) v 17. století
- c) v 18. století
- d) v 19. století

216. Předmětem pedagogiky je:

- a) vyučování
- b) výchova
- c) kázeň
- d) absence

217. Co je tyflopedie?

- a) výchova a vzdělávání jedinců s tělesným postižením
- b) výchova a vzdělávání jedinců se zrakovým postižením
- c) výchova a vzdělávání jedinců se sluchovým postižením
- d) výchova a vzdělávání jedinců s mentálním postižením

218. Co je sekundární nižší výchova?

- a) čtyři roky povinné školní docházky navazující na primární vzdělávání
- b) střední školy
- c) bakalářské studium
- d) vyšší odborné vzdělávání

219. Kdo vytvořil tento vzoreček pro výpočet IQ?

- a) Weschler
- b) Stern
- c) Freud
- d) Locke

220. Jakou z těchto funkcí neovládá levá hemisféra?

- a) melodie
- b) rytmus
- c) řeč
- d) sluch

221. Správný vzoreček pro výpočet IQ je:

- a) $IQ = 100 - \text{chronologický věk} / \text{mentální věk}$
- b) $IQ = \text{chronologický věk} / \text{mentální věk} \times 100$
- c) $IQ = \text{mentální věk} / \text{chronologický věk} \times 100$
- d) $IQ = 100 - \text{mentální věk} / \text{chronologický věk}$

222. Ambidextrie je:

- a) praváctví
- b) nevyhraněná lateralita
- c) leváctví
- d) vyhraněná lateralita

223. Dysortografie je:

- a) porucha pravopisu
- b) porucha matematických schopností
- c) porucha čtení
- d) porucha řeči

224. Který z těchto oborů nepatří do oborů speciální pedagogiky?

- a) filosofie
- b) surdopedie
- c) tyflopédie
- d) etopedie

225. Kolik je klasifikačních stupňů mentální retardace?

- a) 6
- b) 5
- c) 4
- d) 3

226. Autorem tzv. bodového písma je:

- a) J. Herbart
- b) J. Locke
- c) L. Braille
- d) A. Binet

227. Co je cílem speciální pedagogiky?

- a) výchova, vzdělávání a celkový osobnostní rozvoj znevýhodněného člověka
- b) výchova a vzdělávání seniorů
- c) výchova a vzdělávání každého člověka
- d) zkoumání biologických procesů u postižených

228. Co nepatří mezi principy pedagogiky?

- a) princip názornosti
- b) princip trvalosti
- c) princip společnosti
- d) princip přiměřeností

229. Co je nazýváno indukcí?

- a) postup od jednotlivého k obecnému
- b) postup od obecného k jednotlivému
- c) navození soudržného klimatu ve třídě
- d) úspěšné zapojení žáka do kolektivu

230. Co je nazýváno dedukcí?

- a) postup od jednotlivého k obecnému
- b) postup od obecného k jednotlivému
- c) navození soudržného klimatu ve třídě
- d) úspěšné zapojení žáka do kolektivu

231. Co nepatří do tzv. trivie? („Umění“, které tvořilo první stupeň v systému vzdělávání na středověkých univerzitách)

- a) dialektika
- b) matematika
- c) rétorika
- d) gramatika

232. Co nenapsal Jan Amos Komenský?

- a) Informatorium školy mateřské
- b) Cesty světla
- c) Myšlenky o výchově
- d) Svět v obrazech

233. Co znamená zkratka ISCED?

- a) Mezinárodní systém vzdělávacích institucí
- b) Mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání
- c) Mezikontinentální rada pro rozvoj vzdělávání
- d) Mezinárodní standardizovaný systém výchovy

234. Co nepatří do dělení pedagogiky podle obsahu zkoumání?

- a) pedeutologie
- b) obecná pedagogika
- c) dějiny pedagogiky
- d) pedagogická diagnostika

235. Kdy byla založena Univerzita Karlova?

- a) 1348
- b) 1158
- c) 1212
- d) 1409

236. Kdo byl vychovatelem císaře Nerona?

- a) Marcus Tullius Cicero
- b) Marcus Terentius Varro
- c) Lucius Annaeus Seneca
- d) Marcus Aurelius

237. Která univerzita byla v roce 1168 založena v Anglii?

- a) Oxford
- b) Cambridge
- c) Sorbona
- d) Harvard

238. Co napsal Francois Rabelais?

- a) Gargantua a Pantagruel
- b) Eseje o pedantismu
- c) Božská komedie
- d) Eseje o výchově

239. Kdo roku 1457 založil Jednotu bratrskou?

- a) Jan Blahoslav
- b) Řehoř z Kunvaldu
- c) Ignác z Lovoly
- d) Petr Chelčický

240. Co napsal Jean Jacques Rousseau?

- a) Pojednání o lidském rozumu
- b) Lišky na vinici
- c) Utrpení mladého Werthera
- d) Emil čili o výchově

241. Kdo vytvořil tzv. projektovou metodu?

- a) John Dewey a William Kilpatrick
- b) Martin Luther a Johannes Sturm
- c) Ovide Decroly a Maria Montessoriová
- d) John Franklin Bobbit a Jean Piaget

242. Duchovním tvůrcem waldorfské školy a pedagogiky je:

- a) Maria Montessoriová
- b) Helena Parkhurstová
- c) Rudolf Steiner
- d) Peter Petersen

243. Spisovatel Eduard Štorch založil vzorovou školu v přírodě, kterou nazval:

- a) Dětská farma
- b) Dům dětství
- c) Volná škola práce
- d) Vlastivědná škola

244. Za hlavní období mravního rozvoje jedince považuje J. J. Rousseau věk:

- a) 0-2
- b) 2-12
- c) 12-15
- d) 15-21

245. Informatorium školy mateřské napsal:

- a) Jakub Jan Ryba
- b) Jan Amos Komenský
- c) Petr Chelčický
- d) Jan Blahoslav

246. Felinoterapie je terapie pomocí:

- a) koní
- b) psů
- c) koček
- d) ptactva

247. Vyberte správné tvrzení

- a) Kinezika je nauka o pohybech člověka.
- b) Gestika je nauka o významu pohybů obličejových svalů.
- c) Haptika je nauka o pohybech rukou doprovázejících mluvené slovo.
- d) Mimika je nauka o dotycích v mezilidském styku.

248. Co je dyslexie?

- a) porucha psaní
- b) porucha čtení
- c) porucha pravopisu
- d) porucha matematických schopností

249. Co je sinistralita?

- a) porucha intelektu
- b) druh tělesného postižení
- c) leváctví
- d) nevyhraněné lateralita

250. Fenyketonurie je:

- a) onemocnění dýchacích cest
- b) srdeční choroba
- c) nesnášenlivost lepku
- d) chronické metabolické onemocnění

251. Doplňte. Obecná pedagogika:

- a) se zabývá zkoumáním vývoje osobnosti
- b) nepatří mezi základní pedagogické kategorie
- c) zkoumá základní kategorie týkající se vzdělávání ve vyučování
- d) zkoumá základní pedagogické kategorie a obecné zákonitosti výchovných procesů

252. Doplňte. Didaktika:

- a) se dělí na teoretickou a praktickou
- b) je součástí vývojové psychologie
- c) je věda o vzdělávání ve vyučování
- d) je věda o sociálních vztazích

253. Doplňte. Srovnávací pedagogika:

- a) porovnává psychologické teorie
- b) porovnává didaktické teorie
- c) porovnává pedagogické teorie
- d) nepatří do systému základních pedagogických disciplín

254. Ke vzniku pedagogiky jako samostatné disciplíny nejvýznamněji přispěl:

- a) Tomáš Akvinský
- b) Jan Amos Komenský
- c) Aristoteles
- d) Platón

255. Podmínky výchovy a vzdělávání se dělí na:

- a) flexibilní a fixní
- b) kvantitativní a kvalitativní
- c) pozitivní a negativní
- d) vnější a vnitřní

256. Doplňte. Funkční gramotnost:

- a) je předmětem sociální pedagogiky
- b) je schopnost člověka vypořádat se s praktickými činnostmi života
- c) je ekvivalentem multikulturní výchovy
- d) poprvé definoval Jan Amos Komenský

257. Rozhodněte, jaké tvrzení je správné. Reliabilita:

- a) jejím opakem je reversibilita
- b) je normovanost, tj. stanovení pásem úrovní testových výsledků
- c) je míra spolehlivosti testových výsledků
- d) je stupeň přesnosti, s níž test skutečně měří zkoumanou oblast

258. Doplňte. Intelligence:

- a) se měří výhradně pomocí IQ kvocientu
- b) je úroveň rozumových schopností
- c) není determinovaná dědičností
- d) je jí možno striktně kvantifikovat

259. Heredita je pojem označující:

- a) osobnost
- b) dědičnost
- c) charakter
- d) intelligence

260. Mezi základní funkce školy nepatří funkce:

- a) kvantifikační
- b) integrační
- c) socializační
- d) kvalifikační

261. Školská legislativa se řídí především:

- a) Římskou a Pařížskou smlouvou
- b) Ústavou ČR
- c) zákonem č. 561/2004 Sb.
- d) zákonem č. 565/2006 Sb.

262. Mezi státní vysoké školy v České republice patří:

- a) Univerzita Karlova
- b) Policejní akademie České republiky
- c) Univerzita Palackého
- d) Akademie výtvarných umění

263. Jan Amos Komenský žil v letech:

- a) 1492-1983
- b) 1592-1670
- c) 1680-1725
- d) 1590-1665

264. Doplňte větu. Logika:

- a) studuje lidskou společnost
- b) zkoumá člověka jako živý organismus podléhající zákonitostem zrodu a vývoje
- c) je nauka o zákonitostech v lidském myšlení
- d) zkoumá principiální otázky bytí člověka

265. Prvním profesorem filozofie a pedagogiky na české univerzitě v r. 1882 byl jmenován:

- a) F. Palacký
- b) O. Hostinský
- c) M. Tyrš
- d) G. A. Lindner

266. Které uspořádání vývojových období odpovídá periodizaci vytvořené S. Freudem?

- a) anální, orální, genitální, falické, latence
- b) genitální, anální, falické, orální, latence
- c) orální, anální, falické, latence, genitální
- d) latence, orální, anální, falické, genitální

267. Školský systém, který umožňuje žákům ještě před ukončením povinné školní docházky přechod na jiný (většinou náročnější) typ školy, nazýváme:

- a) jednotný systém
- b) národní systém
- c) dualistický systém
- d) integrovaný systém

268. Americký pedagog B. S. Bloom byl autorem:

- a) školských reforem
- b) učebnic z dějin pedagogiky
- c) taxonomie vzdělávacích cílů
- d) zakladatelem předškolní pedagogiky

269. Kdy a kdo zavedl na českém území všeobecnou povinnou školní docházku?

- a) 1781 Josef II.
- b) 1774 Marie Terezie
- c) 1774 Josef II.
- d) 1781 Marie Terezie

270. Které z následujících spojení psychologického konceptu a autora je správné?

- a) teorie kognitivní disonance – K. Lewin
- b) akomodace a asimilace – J. Piaget
- c) zóna nejbližšího vývoje – I. P. Pavlov
- d) pyramida psychických potřeb – C. Rogers

271. Která z pedagogických disciplín se věnuje zejména obsahové náplni přípravy učitelů na pedagogických a jiných fakultách a optimální proporcí mezi pedagogickou a odbornou složkou přípravy?

- a) srovnávací pedagogika
- b) andragogika
- c) pedeutologie
- d) pedagogická prognostika

272. Jaká je hlavní teze James-Langeovy teorie emocí?

- a) Emoce vyplývají z toho, jak člověk rozumí situaci, v níž se nachází.
- b) Emoční vzrušení vzniká na základě subjektivního posouzení vnějších podnětů
- c) Emoce a kognitivní procesy jsou vzájemně závislé a probíhají současně.
- d) Emoce jsou důsledkem fyziologické a behaviorální odezvy na podněty.

273. Ke specifikům sociální pedagogiky patří:

- a) používání pestré palety vyučovacích metod
- b) koncept nepřímé výchovy
- c) uznávání dítěte za plnohodnotného účastníka výchovně vzdělávacího procesu
- d) zohledňování věkových zvláštností dítěte

274. Co to znamená, když o nějakém testu řekneme, že je validní?

- a) Že test vytvořili badatelé kvalitními metodologickými postupy.
- b) Že test má schopnost poskytovat spolehlivé výsledky pro různé kultury.
- c) Že test zjišťuje přesně to, k čemu je určen a co je formulováno jako jeho úkol.
- d) Že test je schopen produkovat podobné výsledky i za měnících se podmínek.

- 275. Jaký je nejpřesnější význam pojmu posilování?**
- učení prostřednictvím odměn a trestů následujících po chování ze strany okolí
 - jakýkoliv způsob učení novým vzorcům chování v sociálních situacích
 - pozitivní reakce člověka na sociální situace, v nichž se nacházejí druzí lidé
 - učení prostřednictvím nápodoby druhých lidí, kteří jsou pro člověka vzorem
- 276. Termín „paradigma“ použil Robert K. Merton pro označení:**
- určitého názoru, přijímaného marginální skupinou badatelů určité vědecké disciplíny
 - procedury, která má učinit zjevnými všechna východiska a pojmy použité při analýze určitého sociálního jevu
 - nástroje umožňujícího členění určité vědy navenek
 - převládající skupiny vědců, kteří mají odlišné výzkumné záměry
- 277. Pojem „reliabilita“ označuje:**
- relevanci mezi cílem výzkumu a jeho výsledkem
 - míra, která vyjadřuje, zda měřicí nástroj opravdu měří to, co měřit má
 - požadavek na formální přesnost určitého měřicího nástroje použitého v empirickém výzkumu
 - platnost operacionalizovaných pojmů, měřících postupů a experimentů
- 278. Syntéza je:**
- myšlenková operace, která je založena na členění předmětů nebo jevů na jednotlivé části
 - myšlenková operace založená na vytváření zákonitých vztahů mezi dvěma procesy
 - myšlenková operace založená na vyvozování zvláštního případu z obecného
 - myšlenková operace, která je založená na spojování jednotlivých prvků, skutečností nebo vlastností v celek
- 279. Jak se nazývá disciplína pedagogiky, která se zabývá vzděláváním dospělých?**
- antropologie
 - andragogika
 - etopedie
 - pedeutologie
- 280. Výuka zaměřená na to, aby si žáci vytvořili komunikační kompetenci v jiném jazyce, než je jejich mateřský se nazývá:**
- individuální
 - problémová
 - bilingvní
 - menšinová

- 281. Jak se nazývá výchova a vzdělávání obtížně vychovatelných jedinců?**
- a) psychopedie
 - b) etopedie
 - c) logopedie
 - d) surdopedie
- 282. Pedagogický výzkum, který charakterizuje, popisuje stav nazýváme:**
- a) deskriptivní
 - b) diagnostický
 - c) explorační
 - d) evaulační
- 283. Vzdělávací cíl označovaný cizím slovem jako „afektivní“ má české synonymum ve slově:**
- a) vzdělávací
 - b) postojový
 - c) dovednostní
 - d) komunikační
- 284. Popisem a analýzou vzdělávacích systémů v různých zemích či regionech se zabývá:**
- a) sociální pedagogika
 - b) pedagogická diagnostika
 - c) komparativní pedagogika
 - d) kybernetická pedagogika
- 285. Druhý stupeň základní školy podle mezinárodní klasifikace ISCED řadíme do vzdělávání:**
- a) preprimárního
 - b) primárního
 - c) nižšího sekundárního
 - d) vyššího sekundárního
- 286. Procesu sebevzdělávání říkáme cizím slovem:**
- a) autoevaluace
 - b) autodidakce
 - c) autoregulace
 - d) autosugesce

- 287. Uvedte opak k intencionálnímu učení:**
- a) záměrné učení
 - b) plánované učení
 - c) organizované
 - d) bezděčné
- 288. Proces, při kterém člověku zkoumá sám sebe, svůj vnitřní svět se nazývá:**
- a) introspekce
 - b) intervence
 - c) interference
 - d) interiorizace
- 289. Kulturní identita je:**
- a) Nedostatky v intelektovém a jazykovém rozvoji u jedinců pocházejících z některých sociokulturně zaostávajících vrstev.
 - b) Ztotožnění jedince se sociálními a morálními normami a konvencemi sdílenými určitou etnickou či jinou skupinou.
 - c) Souhrn získaných předpokladů jedince nebo skupiny k dosažení nějakého sociálního statusu, rozhodující je vzdělání.
 - d) Soubor charakteristik příznačných pro hodnotový systém, chování a komunikaci lidí určité národní kultury.
- 290. Představa jedince o svém já se nazývá:**
- a) sebehodnocení
 - b) sebepojetí
 - c) seberealizace
 - d) sebereflexe
- 291. Školský systém, který umožňuje žákům ještě před ukončením povinné školní docházky přechod na jiný (většinou náročnější) typ školy, nazýváme:**
- a) jednotný systém
 - b) národní systém
 - c) dualistický systém
 - d) integrovaný systém
- 292. Americký pedagog B. S. Bloom byl:**
- a) autorem školských reforem
 - b) autorem učebnic z dějin pedagogiky
 - c) autorem taxonomie vzdělávacích cílů
 - d) zakladatelem předškolní pedagogiky

- 293. Vyberte správné tvrzení. Kritické myšlení je:**
- metoda, která spočívá v porozumění problémům a v jejich řešení
 - metoda, která probíhá ve stavu sníženého vědomí
 - metoda, která je založená na diskusi
 - metoda, která pomáhá delšímu uchování poznatků
- 294. Mezi základní pedagogické disciplíny dělené podle zkoumání nepatří:**
- obecná pedagogika
 - pedagogická diagnostika
 - pedagogická evaluace
 - psychopedie
- 295. Základními kvalitami charakterizujícími pedagogovu osobnost není/nejsou:**
- pedagogovy postoje
 - pedagogův charakter
 - pedagogovy kontakty s okolím
 - pedagogovo vzdělání
- 296. Typickým znakem malotřídní školy je:**
- žáci dvou či více ročníků jsou vyučováni společně
 - vyučovací hodiny jsou kratší
 - třídy jsou mnohem lépe naplněné než normálních základních školách
 - žáci jsou učeni v netradičních prostorách
- 297. Waldorfská, montessoriovská, freinetická, jenská či daltonská škola patří do oblasti:**
- inovativního školství
 - sekundárního školství
 - alternativního školství
 - soukromého školství
- 298. Vyberte jeden z termínů, který nepatří do skupiny pedagogických prostředků výchovy:**
- hra
 - vyučování
 - práce
 - společnost
- 299. Vzdělávání dospělých jedinců v ekonomicky neproduktivním věku (seniorů) se nazývá:**
- heteroedukace
 - gerontopedagogika
 - psychodidaktika
 - andragogika

300. Všeobecná příprava ke studiu určitého oboru se nazývá:

- a) projekce
- b) psychodidaktika
- c) psycholingvistika
- d) propedeutika